Nr. 19. Kraków, Wtorek 28 Stycznia 1919 r. Rok XXVII.

GŁOS NARODU

CENA Nru 20 hal. — WYDANIE CAŁODZIENNE 50 hal. | WYDANIE WIECZORNE | REDAKCYA I ADMINISTRACYA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA L. 11. DRUKARNIA: UL. ŚW. TOMASZA L. 35. TELEF. Nr. 3344. RED. 190.

Najazd czeski na Śląsk cieszyński.

Delegacya śląska do Warszawy.

Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego na posiedzeniu odbytem w Krakowie dziś rano, uchwaliła **wysłać natychmiast delegacyę do Warszawy**, celem przedstawienia Naczelnikowi Państwa i Prezydentowi ministrów Paderewskiemu sytuacyi na Śląsku i znaczenia tego kraju dla Polski. Stwierdzono, że Śląsk jest dla Polski najważniejszą pozycyą, od której zależy cała przyszłość przemysłu polskiego. W skład deputacyi wchodzą: Ks. prezes Londzin, Dr Kunicki, Kantor reprezentant górników, Janeczko burmistrz Rychwałdu i p. Kłuszyńska. Ze względu na niebezpieczeństwo inwazyi czeskiej do Galicyi aż po Nowy Sącz, „rzekomego oswobodzenia" Rusinów przez Czechów, uważa Rada Narodowa za konieczne **wezwać ludność Galicyi i Śląska do ujęcia za broń**, celem obrony **swoich** siedzib. **Okrucieństwa czeskie** powinny ostrzedz ludność, że nie wolno czekać. Granice zachodnie są w niebezpieczeństwie.

Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego wydelegowała Komisyę, która po porozumieniu się ze stronnictwami w Galicyi, ma zorganizować szereg wieców w sprawie obrony Śląska i zachodniej Galicyi.

Punkta zborne dla zgłaszających się ochotników są: Komendy dworca w Dziedzicach i Bielsku.

Odezwa Rady Narod. Ks. Cieszyńskiego.

Bracia Ślązacy! Rada Narodowa przeniosła chwilowo swą siedzibę do Krakowa. Czuwa ona nad Waszym losem i dokłada wszystkich sił, aby Wam przynieść rychłą pomoc i uwolnić kraj ojczysty od obcego najazdu. Zgromadzone na konferencyi pokojowej w Paryżu rządy uwiadomiliśmy już dokładnie o strasznej krzywdzie, wyrządzonej Wam i całemu Narodowi polskiemu przez rabuśniczych najeźdźców czeskich. Oburzające barbarzyństwo tego niezapowiedzianego najazdu, w chwili gdy już obraduje kongres pokojowy, znalazło stanowcze potępienie wszystkich narodów kulturalnych, które ze zgrozą dowiedziały się o wieszaniu i rozstrzeliwaniach walecznych obrońców wolności przez dzikich i barbarzyńskich żołdaków czeskich. Rząd Rzeczypospolitej polskiej w Warszawie kazał ukochanym Ślązakom a zwłaszcza górnikom i robotnikom wyrazić słowa najwyższej wdzięczności w **imieniu całej Ojczyzny za waleczną obronę odwiecznej ziemi polskiej. Bądźcie jak najlepszej myśli i czekajcie z siłą i odwagą na rychłe wyzwolenie.**

Pomoc szybka i skuteczna nadchodzi! Nie ustawajcie teraz w walce: niech żaden Czech na ziemi polskiej nie zazna ani chwili spokoju, ani bezpieczeństwa przed Waszą słuszną, świętą zemstą — nie oddawajcie pracy i sił Waszych wrogom Waszym, niech wszędzie, gdzie pracują robotnicy polscy trwa strejk generalny tak długo, dopóki wróg nie zostanie z hańbą wypędzony!

Rada Narodowa wynagrodzi wszystkim stracone zarobki. Pilnujcie kopalń, hut i fabryk, aby ich nie zniszczono, bo to własność Wasza i całego Narodu polskiego. Kobiety! Umacniajcie i wspierajcie mężów, braci i synów w tej świętej walce. Wdowy i sieroty po ofiarach walki otrzymają obfite zasiłki i zaopatrzenie. Wytrwajcie, walczcie! Niech żyje polski Śląsk! Nie ma Polski bez Śląska! Cześć Wam!

Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego.
Kraków, dnia 27 stycznia 1919 r.

Skarby Śląska cieszyńskiego.

Niesłychany gwałt dokonany na Polsce przez zdradziecki napad na Śląsk Cieszyński, starają się Czesi umotywować koniecznością ekonomiczną, zmuszającą ich do zagarnięcia zagłębia węglowego, bez którego jakoby obejść się nie mogą.

W sprawie tej zamieszcza „Czas" szereg uwag, które podajemy:

W pierwszych dniach listopada 1918 r. podzielono Śląsk na podstawie ugody, zawartej przez Radę Narodową cieszyńską z Narodnim Vyborem na dwa terytorya administracyjne: polskie i czeskie. Nie pokrywają się one zupełnie ze stosunkami etnograficznymi. Część Śląska odstąpiono wówczas czasowo pod zarząd administracyi czeskiej; jest znacznie obszerniejsza, aniżeli obszar językowy czeski na Śląsku Cieszyńskim. Rdzennie polski bowiem Śląsk sięga aż po rzeczkę Ostrawicę, stanowiącą granicę Śląska i Moraw, a która tworzy właściwy dział językowy pomiędzy polską a czeską ludnością.

Śląsk polsko-cieszyński z Karwiną i Śląsk czeski z Ostrawą tworzą razem ostrawsko-karwiński rewir węglowy, na którym znajduje się 38 kopalń węglowych i 12 koksowni. Z tego przypada na część polską 10 kopalń i 4 koksownie, a na część czeską 28 kopalń i 8 koksowni. Sama ilość kopalń nie jest oczywiście czynnikiem rozstrzygającym, jest nim produkcya. W roku 1918 wydobyto w całem zagłębiu ostrawsko-karwińskiem, a więc w części polskiej i czeskiej razem 825.900 wagonów węgla i wyposażono 207.000 wagonów koksu. Z tego przypada na czeską część 560.000 wagonów węgla, a na polską 320.000 wagonów. Na terytoryum polskiem wydobyto więc 39 procent, a na terytoryum czeskiem 61 procent całej produkcyi. Gorzej jeszcze przedstawiają się dla nas stosunki przy koksie. Produkcya koksu w części polskiej wynosiła bowiem 36.000 wagonów, a w części czeskiej 170.000 wagonów. Czesi mieli więc na swej połaci blizko pięć razy więcej koksu, niż Polacy.

Robotnicy, pracujący na kopalniach w całym rewirze ostrawsko-karwińskim są prawie bez wyjątku Polakami. Jest ich tam około 46.000, z czego pod zarządem czeskim 69 procent, a pod polskim 31 proc. Praca na kopalniach polskich odbywa się normalnie i spokojnie. Wynikiem tego spokoju, panującego na Śląsku cieszyńskim, było podniesienie się sprawności kopalń. W listopadzie 1918 r. wydobywano tam dziennie 510 wagonów węgla i produkowano dziennie 80 wagonów koksu. W styczniu b. r. wzrosła ta dzienna produkcya na 600 wagonów węgla i 110 wagonów koksu. Wobec tych faktów z całą stanowczością stwierdzamy, że rozpuszczane pogłoski, jakoby w tej części Śląska panowały zaburzenia, są nieprawdziwe. Nieporządki, rabunki i gwałty, o których wiadomość przyniosły czeskie gazety, odbywały się tylko w Morawskiej Ostrawie, a więc w części czeskiej Śląska, w samej siedzibie władz czeskich.

Z bogatych skarbów przyrody, które ziemia śląska w swem łonie kryje, mieli Czesi dotychczas dwie trzecie, a Polacy jedną trzecią. Ale ta jedna trzecia ma dla nas bardzo doniosłe znaczenie, którego się u nas nie docenia. Ani węgiel Zagłębia dąbrowskiego, ani węgiel galicyjski nie nadaje się do wyrobu gazu, ani do przeróbki na koks, który jest znowu koniecznie potrzebny do wyrobu żelaza. Polska nie będzie w stanie nigdy mieć własnego żelaza, jeśli nie będzie miała własnego koksu. Bez własnego koksu będzie tak samo zależną od obcych, jak był zależny od Śląska przemysł hutniczy Królestwa Polskiego. Bez Śląska staną nasze gazownie i braknie nam opału, którego teraz i tak ledwo nam starczy. **Zajęcie Bogumina odcina nas też od dynamitu, produkowanego w Austryi i na Węgrzech. A bez dynamitu nie można znowu prowadzić robót górniczych w naszych kopalniach** tak, jak należy. Nietylko, że nam braknie węgla śląskiego, ale i naszego będzie mniej.

Są nadto jeszcze inne względy. Wszystkie huty Królestwa Polskiego zostały częścią przez Niemców, częścią przez Austryaków doszczętnie zniszczone i ogołocone z maszyn, przyborów i zapasów surowca. Zakłady hutnicze, z wyjątkiem huty Handtego w Częstochowie, mieszczą w sobie tylko resztki dawnych urządzeń. Huty polskie potrzebować będą dużo czasu, zanim swoje urządzenia odnowią i zbiorą dosyć surowców, aby zacząć ruch regularny.

Na razie nie mamy własnego żelaza. Śląsk cieszyński przez swoje zakłady w Trzyńcu, Frysztacie i Boguminie dawał państwu polskiemu możność zaspakajania się tamtejszym żelazem. Jeżeli teraz cały Śląsk zabierają Czesi, pozostaje Polska bez żelaza. Całe żelazo będzie w czeskim ręku, bo i wielkie huty Witkowickie już przy listopadowym podziale przypadły Czechom. Całe żelazo potrzebne dla Polski trzeba będzie kupować od Czechów i za nie się za granicą obdłużać.

Koksownie karwińskie wyrabiały nadto wielką ilość siarczanu amonowego, używanego jako nawóz sztuczny. W samej Karwinie zabrali Czesi teraz 300 wagonów siarczanu amonowego. Nie wiadomo, jak daleko na wschód sięgnie zaborczość czeska. Każda piędź ziemi oznacza wielką i dotkliwą stratę, gdyż Śląsk cieszyński jest właściwie jednym wielkim kompleksem ogromnych zakładów przemysłowych. W szczególności należy podnieść znaczenie śląskich rafineryj olejów mineralnych, których rozmiar zailustruje nam cyfra 3.000 wagonów produktów mineralnych, zajętych przez Czechów w samym Boguminie, który im dostarczył prócz tego bogatego łupu w postaci lokomotyw, wagonów i sacharyny z tamtejszej fabryki.

Echa zamachu czeskiego.

Wiec w sprawie zamachu Czechów na Śląsk cieszyński, urządzony przez Tow. obrony zachodnich kresów Polski, odbędzie się w najbliższych dniach, z udziałem rodowitych Ślązaków. Bliższe szczegóły podamy niebawem.

Klęska wyborcza socyalistów warszawskich.

Warszawa. P. A. T. Dnia 27 stycznia. Przebieg wyborów był spokojny. Na 450.000 wciągniętych na listy głosowało około 320.000. Udział kobiet był znaczny. Wyników oficyalnych jeszcze nie ma. Dowiadujemy się jednakże z dobrych źródeł, że **lista 10 narodowo-demokratyczna otrzymała około 50 procent głosów, lista P. P. S. około 16 procent.** Reszta głosów przypadła przeważnie na listy żydowskie. Pozostałe listy chrześcijańskie uzyskały tak znikomą liczbę głosów, że przy obliczeniach proporcyonalnych nie wejdą w rachubę.

* * *

Wybory w Warszawie przyniosły więc **walne zwycięstwo listy Komitetu narodowego stronnictw demokratycznych**, grupującego większość stronnictw narodowych. „Czerwona Warszawa" zawiodła. Dotychczasowe obliczenia pozwalają stwierdzić, iż ze zwycięskiej listy 10 wybrani zostali następujący kandydaci:

Paderewski Ignacy prez. ministrów; **Dmowski** Roman n. d.; **Dr Balicka** Gabryela n. d., nauczycielka; Gdyk Ludwik chrz. dem. robotnik; **Brun** St. odrodzenie narod., kupiec, radny m.; **Dr Dubanowicz** St. Zjedn. Nar., prof. uniw. lwowskiego; inż. **Rosset, Al.** Pol. partya post., przemysłowiec; **Jabłonowski** Wład. n. d. literat.

Nie jest również wykluczonem, że wyjdą ponadto dalsi kandydaci w liczbie 1 lub 2, a mianowicie Dr Rottermund St. i ks. Kaczyński Zygmunt chrz. dem.

Wszystkie pozostałe listy polskie, które przeciwstawiły się liście nr. 10, poniosły klęskę.

Lista P. P. S. przeprowadzi — jak się zdaje — tylko 2 posłów: Norberta Barlickiego i Dra Perla.

Żydzi otrzymają 4—5 mandatów. Główna walka rozegra się tutaj między listami: 11 tymczasowej żydowskiej rady narodowej (syoniści), a listą nr. 17 — ludowców Priłuckiego.

Komunikat polskiego sztabu.

Warszawa. P. A. T. Dnia 28 stycznia. Komunikat sztabu generalnego z dn. 27 stycznia: **Wojska nasze wyparły Ukraińców z Turyjska.** W ataku odznaczyła się czwarta kompania 23 pułku piechoty. Na wschód od Włodzimierza Wołyńskiego sytuacya bez zmiany. Grupa gen. Romera: Walki na wschód od Uhnowa i koło Karowa. Zabrano kilkunastu jeńców, 4 karabiny maszynowe, broń i amunicyę. Grupa gen. Rozwadowskiego: **Artylerya nieprzyjacielska ostrzeliwała centrum Lwowa.** Oddziały z grupy pułk. Minkiewicza **zajęły Baligród i oczyściły okolicę Krościenka i Ustrzyk.** W czasie tej akcyi wzięto do niewoli 100 Ukraińców.

Śląsk Cieszyński: Pod Zebrzydowicami i przez cały dzień 26 stycznia walczył ofiarnie oddział kapitana Hallera conajmniej z pięciokrotnie liczniejszym nieprzyjacielem. Dopiero w nocy wycofał się on na wyznaczone stanowisko. **Linia obronna została przełożona na wschód od Cieszyna.** Szef sztabu generalnego Szeptycki, generał dywizyi.

Wynik wyborów we Lwowie.

„Słowo Polskie" donosi: Przy wczorajszym wyborze posła na Sejm polski z V. okręgu m. Lwowa oddano 1.499 ważnych głosów; absolutną większość stanowiło więc 750 głosów:

Poszczególni kandydaci otrzymali: **Dr Ernest Adam 1076 głosów**, p. Bronisław Laskownicki 298 gołsów, p. Roman Dzieślewski 112 głosów. Rozstrzelonych było 13.

Wobec tego wybrany został na posła **Dr Ernest Adam.**

Wybory w Galicyi.

Tarnów. W Tarnowie mieście otrzymały stronnictwa: kat. lud. 2.513; nar. dem. 1.030; piastowcy 602; socyaliści 1900; syoniści 3.600; inne listy żydowskie 1.200; stapińszczycy 27.

W powiecie bocheńskim (z Bochnią) otrzymali: kat. lud. 1.934; nar. dem. 2.779; piastowcy 5.873; socyaliści 3.147; żydzi 1.778.

W powiecie brzeskim otrzymali w gminach Brzesko, Słotwina, Jasień i Okocim: kat. lud. 495; n. d. 407; piastowcy 608; socyal. 975.

Wedle dotychczasowych obliczeń otrzymają piastowcy 5 mandatów, kat. lud. 2, żydzi 1. — Dziewiąty zaś mandat przypadnie socyalistom lub narodowym demokratom.

Odwet wobec „Heimatschutz".

Poznań. P. A. T. Jeńcy niemieccy w Gnieźnie wysłali telegraficzną prośbę do Bydgoszczy o wymienienie ich za jeńców polskich. Bydgoska „Heimatschutz" odpowiedziała, że internowani są tam tylko Polacy, których przychwytano z bronią w ręku i których będzie się karać jako buntowników. Na to komisaryat Naczelnej Rady Narodowej wysłał do bydgoskiej „Heimatschutz" protest zapowiadający, że za karanie jeńców wojennych Polaków jako buntowników zastosuje się takie same kary do jeńców wojennych Niemców. Komisaryat zawiadomił także o tem zarząd ministerstwa wojny w Berlinie.

UWIĘZIENIE ANDRZ. NIEMOJEWSKIEGO.

Warszawa. P. A. T. Wydział prasowy ministerstwa spraw wewnętrznych komunikuje, że **minister spraw wewnętrznych kazał skonfiskować cały nakład „Myśli Niepodległej"** z dn. 26 b. m., **drukarnię**, która go wytłoczyła, **zamknąć**, a **Andrzeja Niemojewskiego uwięzić.** W numerze tym wspomnianego pisma ukazał się artykuł wstępny wzywający do nieuszanowania Sejmu warszawskego, nazywający go nędzną komedyą, pseudo-demokratyczną parodyą i zbieraniną.

Ucieczka dyrektoryatu ukraińskiego.

Pisma warszawskie donoszą, iż z Kijowa przyszły wiadomości, że wobec niepewnej sytuacyi **rząd dyrektoryatu przeniósł swą siedzibę z Kijowa do Płoskirowa** (na Podolu).

Dzienniki ukraińskie donoszą, że mimo stanu wojny między Rosyą a Ukrainą dyrektoryat wysłał rzeczywiście do Moskwy delegacyę, na czele której stanął Mazurenko. Pisma widzą w tym kroku dyrektoryatu niemoc obecnego rządu Ukrainy, który nie jest w możności prowadzenia wojny na kilka frontów, a to przeciw Polakom i bolszewikom równocześnie.

Kardynał Mercier delegatem na kongres.

Berlin. P. A. T. Z Brukseli donoszą, że kardynał Mercier będzie zamianowany delegatem belgijskim na kongres pokojowy.

Francya niezadowolona z zaproszenia Rosyi.

Amsterdam. P. A. T. **Prasa francuska okazuje wielkie niezadowolenie z powodu zaproszenia przedstawicieli rosyjskich na konferencyę.** — „Echo de Paris" nazywa to szaleństwem. „Figaro" twierdzi, że postanowienie takie jest uznaniem Lenina i Trockiego. Herve pisze w „Victoire": W chwili, gdy na wyspach Książęcych będzie się gadać i bredzić, pozwólcie przynajmniej organizować armię dla wyswobodzenia Piotrogrodu.

ŻĄDANIA BELGIJSKIE.

Paryż. P. A. T. „Progress" donosi z Brukseli, że Belgia domaga się w Afryce drogi z Konga do oceanu Indyjskiego, obstaje jednak równocześnie przy żądaniu terytoryów w Luksemburgu, Linburgu i przy ujściu Skaldy.

Nowe wyroki na lichwiarzy.

Wyrokiem sądu pow. karn. w Krakowie zasądzeni zostali: Izak Ginger, piekarz w Krakowie, ul. Józefa, za sprzedaż chleba po wygórowanych cenach na 14 dni aresztu i grzywnę 2.000 kor. — Berta Goldberg w Krakowie, ul. Długa, za sprzedaż sacharyny po nadm. cenach, na 14 dni aresztu i grzywnę — Jan Paszkowski, kupiec w Krakowie, Mały Rynek, za sprzedaż jabłek po nadm. cenach, na 14 dni aresztu i grzywnę 200 kor. — Józef Masar, kupiec w Krakowie, ul. Floryańska, za sprzedaż kamaszy po nadm. cenach, na 14 dni aresztu i grzywnę 2.000 kor. — Feliks Mikeska, piernikarz w Krakowie, ul. Sławkowska, za sfałszowane pierniki, na 3 dni aresztu i grzywnę 200 kor. — Włodzimierz Logaj, cukiernik w Krakowie, ul. Grodzka, za sprzedaż ciastek po wygórowanych cenach, na 14 dni aresztu i grzywnę 500 kor.

Sąd kraj. karny w Krakowie skazał za lichwę towarową, Rozalię Bertigową na 14 dni aresztu, Samuela Majerhofa na 2 miesiące aresztu i 6.000 kor. grzywny, Blime Klingarową na 3 tygodnie aresztu, Bronisł. Grajównę na miesiąc aresztu i 6.000 kor. grzywny i Cheima Zwirno z Rzeszowa za ukrywanie towaru na 1 miesiąc aresztu i 10.000 kor. grzywny.

Wyrokiem sądu obw. w Jaśle, jako apelacyjnego z dnia 19 grudnia 1918 r. zasądzeni zostali za ofiarowanie przy zakupnie jaj cen wyższych od zwyczajnych, — poprzednio przez I. Instancyę uwolnieni — Kelman Storch, kupiec w Brzostku i Abraham Amsterdam, kupiec w Brzostku, każdy po 6 tygodni aresztu i po 500 kor. grzywny — Uscher Tannenbaum, kupiec w Pilźnie i Alter Weisman w Pilźnie, na karę aresztu po 3 tygodnie i grzywnę po 500 kor. — Jonas Feigenbaum, kupiec w Brzostku, na 3 tygodnie aresztu i grzywnę 500 kor.

Wyrokiem sądu obw. w Wadowicach, zasądzoną została Marya Katz, za sprzedaż ziemniaków po nadm. cenach, na karę aresztu 10 dni i grzywnę 400 kor.

Wyrokami sądu pow. w Mszanie dolnej, zasądzeni zostali za sprzedaż tytoniu i papierosów po nadmiernych cenach: Wiktorya z Amsterdamerów Wasserlaufowa, na 1 miesiąc aresztu i grzywnę 1.000 kor. — Marya Mucha na 14 dni aresztu i grzywnę — Eleonora Prosick na 14 dni aresztu, grzywnę i przepadek skonfiskowanego towaru — nadto Anna Stachura za sprzedaż pszenicy i żyta po nadm. cenach, na 14 dni aresztu i grzywnę.

KRONIKA.

Kraków, dnia 28 stycznia.

Do Krakowa nadciąga nowa fala uchodźcza od śląskiego brzegu. Jęk niedoli, jaki głosili tułacze z Ukrainy i wschodniej Galicyi, uzupełnia się w pełny akord krzywd, popełnionych przez brutalną przemoc czeskiej dziczy, którą połączyła z Ukraińcami żądza rabunku polskiego mienia. Dla uchodźców polskich musi się znaleźć gościna, choćby to nastąpić miało kosztem tych, których rodacy spowodowali tę straszną wędrówkę. Za każdego aresztowanego lub internowanego Polaka, musimy się odwzajemnić, nie stać nas na akty dzikości, której naśladować nie będziemy, lecz zdobyć musimy objekt wymienny, spowodować uwolnienie tych, których wywieziono, aresztowano lub internowano, a za wieszania, zlewania wodą na mrozie, mordy, popełniane na niewinnej ludności i inne męczarnie, odpowie dzicz czeska przed trybunałem międzynarodowym, od którego domagać się musimy, by niesłychany akt gwałtu, na nas popełniony i zwykły ordynarny rabunek, jakiego się dopuszczono, został ukarany, bo dopuszczono się także obrazy tego trybunału, który ustalić ma granice nowo powstałych państw.

Pracowitości i patryotyzmowi polskiego górnika na Śląsku zawdzięczaliśmy znaczny wzrost produkcyi, jaki zaznaczył się w ostatnich czasach, bratnia dłoń nie szczędziła mu strawy, którą dostarczała Galicya, odwdzięczając się za ofiarną pracę. To budziło zazdrość u czeskich sąsiadów, wychwalana ich gospodarność nie dopisywała, przyspieszono więc akt gwałtu. Skazany na niedolę górnik strajkami bronić się będzie przed wyzyskiem, lecz w pamięci jego niezatrze się prędko beztroska dawnego rządu warszawskiego, który bezładem swym nie dopuścił do obsadzenia granic, do stworzenia armii, która powinna była odeprzeć nawałę, obronić bezcenne skarby, wydobywane dłonią polskiego górnika. Chwycił lud polski za broń, lecz nie mógł sprostać szalonemu naporowi wroga, uległ wobec przemocy, której jednak trwałe panowanie stałoby się nową niezatartą zbrodnią, zaprzeczeniem wielkich przykazań, głoszonych przez Wilsona. Ufamy, że sprawiedliwości stanie się zadość.

Dla naszej armii niema drogi, nie wraca Haller, podczas gdy armia czeska, przybyła z frontów koalicyi w mundurach francuskich, wtargnęła na Śląsk i znakomicie uzbrojona, pod wodzą przydanych oficerów koalicyjnych, spełnia smutną na ziemiach polskich misyę. Z miesiąca na miesiąc, z tygodnia na tydzień, zwleka się z ekspedycyą wojsk Hallera, szuka się usprawiedliwienia w trudnościach transportowych, minom i krze na Bałtyku, przypisując winę niedopisania przyrzeczeń.

Te trudności nie istniały jednak dla transportów wojsk czeskich, które nadeszły także z włoskiego frontu, podczas gdy nasze legiony odesłać musiano do Francyi. Czem to tłumaczyć, czy intrygą kutą przeciw nam, czy niezdarnością polskiej dyplomacyi, która nie potrafiła znaleźć posłuchu dla naszych najżywotniejszych postulatów? Grzmiący głos protestu wydziera się z piersi całego naszego narodu i dotrzeć on musi tam, gdzie ważą się nasze losy, gdzie bezczynnie trawi czas armia polska, podczas gdy krwawią się nasze kresy, gdy zmora bolszewizmu wdziera się od wschodu, a od zachodu upadający Kszyżak, bezwładem swego cielska, może nam jeszcze zadać ostateczny cios. — Bronić się będziemy do ostatniego tchu, niech o tem pamiętają tam, gdzie radzi się o pokoju — tam gdzie sprawa polska ma zająć poczestne miejsce debat, oczekując sprawiedliwego rozwiązania.

PADEREWSKI DO P. K. L. Prezydent Paderewski nadesłał do P. K. L. następującą depeszę: Zaszczyciliście mnie Panowie wyrazami uznania i życzeń w dniu objęcia przezemnie prezydentury ministrów. Zadanie, jakie na mnie spadło, przerastałoby napewno moje siły, gdyby Władza Rządu Centralna nie miała bezpośrednio koło siebie organów o wypróbowanej sile państwowo-twórczej, wśród których P. K. L. Galicyi tyloma już zasługami zapisała kronikę swej działalności w tych przełomowych miesiącach. Los postawił Galicyę i Śląsk na wyłomie Ojczyzny. Z bólem ale i z nadzieją **spogląda na** dzielnicę, która z heroizmem i męskim wytrwaniem **znosi tylokrotne ciosy. Rząd warszawski, a z nim i całe społeczeństwo nasze wytęży całą moc, by stanąć przy Was czynem i sercem na posiewie krwi Waszej przelanej i z orki udręczeń Waszych musi wyrosnąć wspólne** dla Ojczyzny **całej plon szczęścia i wielkości.** — I. J. Paderewski.

CHARAKTERYSTYKA CZECHÓW. W opisie wschodniej Europy nieznanego autora, najprawdopodobniej Francuza, z początku XIV. w., wydanym przez dra Olgierda Górkę w r. 1916, nakładem Akad. Umiej. w Krakowie p. t. „Anonymi descriptio Europae orientalis" znajdujemy na str. 59 taką charakterystykę Czechów: „Omnes Boemi sunt magni et subtiles fures; communiter non sunt bellicosi" to znaczy: Wszyscy Czesi są wielcy i wyrafinowani złodzieje, ogólnie nie są waleczni.

ZA SPOKÓJ DUSZY Ś. P. JANA KILIŃSKIEGO, szewca, pułkownika 20 pułku piechoty b. wojska polskiego, członka Rady narodowej za czasów Kościuszki, bohatera narodowego, jako w 102-gą rocznicę Jego śmierci odprawionem zostanie, staraniem Cechu szewców krakowskich, we środę 29 b. m. o godz. 10 rano w kościele O. O. Dominikanów nabożeństwo żałobne.

WYBORY W KRAKOWIE. Według pobieżnego zestawienia głosów, które wczoraj wpłynęły do głównej komisyi wyborczej, w krakowskim okręgu wyborczym Nr. 36, otrzymały następujące listy: blok narodowy 39.000, socyalistów 46.000, stapińczycy 7.000, liga niezawisłości 1.000, syoniści 14.000, lista dr. Grossa 2.000. Inne listy otrzymały tak drobne ilości głosów, że nie wchodzą w rachubę.

Przypuszczalny dzielnik wyborczy stanowić będzie 12.500. Ponieważ lista socyalistów jest związana z listą stapińczyków i z listą Ligi niezawisłości, przeto socyaliści otrzymali, o ile nienadesłane jeszcze karty głosowania z wielu miejsc wyborczych nie zmienią powyższego stosunku, 4 mandaty, blok narodowy 3, a syoniści 1. W takim razie reprezentantami okręgu krakowskiego w Sejmie byliby pp. Daszyński, Bobrowski, Klemensiewicz, Misiołek, Bardel, Grabski, Federowicz i Thon.

POSIEDZENIE KOMISYI APROWIZACYJNEJ odbędzie się w magistracie we czwartek o godz. 5 po południu. Na porządku dziennym między innemi sprawa zaopatrzenia miasta w mięso.

SZPIEDZY CZESCY I UKRAIŃSCY. Po Krakowie i Galicyi zachodniej uwija się pewna ilość szpiegów czeskich i ukraińskich, którzy udzielają sobie wzajemnie informacyj politycznych i wojskowych. Dobrani ci przyjaciele powinni być usunięci przez nasze władze, to też w pierwszym rzędzie należy z Krakowa wydalić wszystkich poddanych państwa czeskiego, a co do Ukraińców, to należy ich internować.

UCZNIOWIE Z WILNA w WARSZAWIE. Dzienniki warszawskie donoszą, że przed kilku dniami przybyła do Warszawy partya uczniów szkół wileńskich w liczbie 112, którzy musieli opuścić Wilno po zajęciu miasta przez bolszewików, ponieważ z rozkazu dowództwa obrony Wilna opuścili szkoły, zaciągnęli się do wojska polskiego i bronili z bronią w ręku miasta. W drodze Niemcy i bolszewicy obrabowali ich; niektórzy przybyli bez butów, inni bez ubrań. Dla zaopiekowania się tą młodzieżą polską zawiązał się w Warszawie komitet opieki nad młodzieżą kresową.

WIELKOPOLSKA DLA LWOWA. Arcybiskup gnieźnieński, Ks. Dalbor, wydał następującą odezwę do duchowieństwa: Nędza we Lwowie doszła do tego stopnia, że spełniło się dosłownie na mieszkańcach miasta narzekanie Jeremiasza: „Wodę naszą piliśmy za pieniądze". W takiem położeniu jest prostym obowiązkiem chrześcijańskim przyjść z pomocą braciom naszym we Lwowie. Rozporządzam, aby dnia 2 lutego, w święto Matki Boskiej Gromnicznej, zbierano w kościołach podczas rannych mszy św. i nabożeństw składki na Lwów.

DYAMENTOWY JUBILEUSZ KAPŁAŃSTWA. Dzienniki poznańskie donoszą: W poniedziałek 27 b. m. obchodził kanonik kruświcki Ks. Bronisław Echaust 75-letni jubileusz kapłaństwa.

Jednorazowa próba przekona każdego o jakości.

WINA MSZALNE

w najlepszych gatunkach, z własnej winnicy w Olaszliszka obok Tokaju 51

poleca firma

H. Fritsch w Krakowie, Mały Rynek.

Za jakość i prawdziwość pochodzenia ręczy się.

Mamy zapotrzebowanie na

smołę i asfalt

po jednym wagonie względnie cysternie i prosimy o oferty. 231

Zawiadamiamy równocześnie, że możemy podjąć się dostawy wszelkiego rodzaju naczyń kuchennych blaszanych emaljowanych, w każdej ilości, na dogodnych warunkach.

Towarzystwo akcyjne „Westen" w Olkuszu, ziemia Kielecka.

NASION pastewnych ogrodowych rolniczych 266

SIARCZANU AMONOWEGO

ULI SŁOWIAŃSKICH

dostarcza po najprzystępniejszych cenach

Polskie Towarzystwo Handlowe w Krakowie.

Drzewo opałowe twarde

okrągłe i łupane, w jesieni rąbane, dębowe, brzozowe, bukowe i inne, 1 wagon 10.000 kg. loco stacya Kalwarya Zebrzyd. K 1400 za nadesłaniem gotówki z góry wyszle natychmiast firma 244

„Węgiel i Asbest" Sp. z ogran. poręką w Kalwaryi Zebrzydowskiej.

Towarzystwo gimn. realnego w Nisku ogłasza konkurs na posadę

romanisty 281

od drugiego półrocza 1919 r.

Warunki: 400 koron miesięcznie, godzina nadliczbowa płatna ryczałtowo po 4 kor. Podania wnosić należy do Dyrekcyi gimnazyum do dnia 30 stycznia b. r.

Kraków, Szczepańska 7, I. p.

„STRÓJ" 286

WYŻSZA UCZELNIA KROJU I SZYCIA.

Kursy rozpoczynają się 1 lutego 1919.

Zgłoszenia przyjmuje się w godzinach od 11-tej do 1-szej w południe.

Prospekty darmo.

MASZYNĘ DO PISANIA

dobrego systemu **kupię.** Szczegółowe **oferty** z podaniem systemu i ceny sub. „System-Dosis" przyjmuje Administracya „Głosu Narodu". 2?2

„PEDETE" 219

Przedsiębiorstwo dostaw artykułów technicznych oraz olei i smarów wszelkiego rodzaju Spółka z ograniczoną odp.

w Krakowie, Straszewskiego 2, tel. 376.

wykonuje: urządzenia tartaków, młynów, gorzelni, rurociągów i t. p. jakoteż wszelkie instalacye w miejscu i na prowincyi. Wypracowuje plany, kosztorysy i projekta na żądanie wysyła na prowincyę inżyniera fachowca. Dostarcza pasy, uszczelnienia, narzędzia artykuły techniczne i elektryczne po przystępnych cenach, jakoteż oleje i smary dla każdej gałęzi przemysłu. 219

Pałac

przy najpiękniejszej ulicy w Krakowie

do sprzedania. 226

Zgłoszenia tylko listowne do Administracyi „Głosu Narodu" pod „Pałac".

Pierwsza polska Pracownia narzędzi chirurgicznych i wyrobów nożowniczych

„AESCULAPIA"

Kraków, ul. Floryańska 43, ofic.

wykonywa wszelkie wyroby i naprawy narzędzi lekarskich — Posiada motor elektryczny, **własną niklarnię** i zatrudnia specyalistów. — Ceny bardzo przystępne. 1?9

Wino Mszalne

z piwnic księcia Windisch-Graetza, w oryginalnych beczkach, w większej ilości, ma do odstąpienia

Sekcya Gospodarcza K. B. K.

Kraków, ul. Straszewskiego L. 2. 274

Próbki i cena na miejscu od 8 do 12 rano.

AGRONOM

z ukończonemi studyami uniwersyteckiemi, kilkunastoletnią praktyką, szuka administracyi majątku. Umowę najchętniej gotów zawrzeć na warunkach administracyi poręczającej. Najpoważniejsze referencye. Zgłoszenia przyjmuje Administracya „Głosu Narodu" pod „agronom-administrator". 2?1

APTEKĘ

kupię lub wydzierżawię

w Krakowie albo w mieście obwodowem.

Zgłoszenia pod R. P. w Adm. „Głosu Narodu". 314

Do sprzedania:

200-300 metrów kub. drzewa kopalnianego

200-300 wagonów drzewa opałowego

loco stacya załadowania. 327

Informuje w tej kwestyi: **Dom handl. ajencyjno-komisowy „Zawisza" Kraków, Szewska 16, II. p.**

Zarząd dóbr i lasów Tuszowskich poszukuje

1. **Leśnika fachowo wykształconego na posadę leśniczego rewirowego.** Warunki przyjęcia: nieprzekroczony 40 rok życia, ukończoną średnią szkołę lasową z dobrym postępem, kilkoletnią praktyką i wykazanie się dobremi referencyami z dotychczas zajmowanych posad. Posada dla żonatego. Objęcie posady od 1 kwietnia. Pensya i deputat według umowy.

2. **Leśnika fachowo wykształconego na posadę adjunkta** przy leśniczym rewirowym. Warunki przyjęcia: nieprzekroczony 30 rok życia, ukończoną niższą szkołę ludową. Posada dla kawalera. Objęcie posady zaraz. Pensya według umowy.

3. **Leśnika fachowo wykształconego na posadę adjunkta przy zarządzie** do prowadzenia rachunkowości lasowej. Warunki przyjęcia: nieprzekroczony 40 rok życia, ukończona szkołę lasową, piękne i czytelne pismo. Posada dla żonatego. Objęcie posady zaraz. Pensya i deputat według umowy.

Zgłoszenia wraz z odpisem świadectw i życiorysem uprasza się przesłać pod adresem: Zarząd dóbr i lasów Tuszowskich w Babulach poczta Jaślany. — Nieprzyjęte zgłoszenia zostaną bez odpowiedzi. 326

Apteka w Krzeszowicach poszukuje magistra katolika Polaka. 324

Nowo otwarty Magazyn

towarów modnych, galanteryjnych i przyborów krawieckich poleca się łaskawym względom P. T. Publiczności, firma

Wiesław Szajdakowski i Ska

w Krakowie, Szczepańska 11. 279

Długoletni współpracownicy firmy Porembski i Zimmler.

Osoba inteligentna

znająca się na chowie trzody, drobiu, kuchni, robieniu konserw, poszukuje posady. — Łaskawe zgłoszenia: D. Nowak Tarnawka p. Manasterz. 287

Małego gospodarstwa

z nowożytnym domem i odpowiednim inwentarzem w okolicy Krakowa

poszukuje się do kupna.

Oferty przyjmuje: Pierwsze Gal. Biuro informacyjne Hieronim Weiss i Ska Kraków, Smoleńsk 16, tel. 2453. 297

Warsztat naprawy bielizny i pończoch

Tow. pop. przemysłu kobiec. przyjmuje robotę od dnia 1-go lutego b. r. w lokalu ul. Floryańska 1. 2, I. piętro, od godz 9—12. 304

Do sprzedania:

1) 200 mórg lasu liściastego (buk i jawor). **2) willa** z ogrodem (komfort). 3) kilka kamienic większych. **4) udziały naftowe** (korzystna lokacya kapitałów). 5) pianino automatyczne (dla restauracyj) z nutami.

Również poszukuje się do intratnego przedsiębiorstwa spólnika z kapitałem 10?.?00 koron z gwarancyą.

Bliższych informacyi udzieli **koncesyonowane** Biuro **kupna i sprzedaży w Krakowie, przy ul. Sławkowskiej 23, II. piętro. — J. Jeremin.** 312

Wpisy dodatkowe

na kurs koronek klockowych

od 1 lutego b. r. w pracowni różańców Tow. popierania przem. kob. „MARTA" codziennie od godz. 11—1 przed południem. Po ukonczeniu kursu mogą uczenice znaleźć dobrze wynagradzaną pracę w pracowni koronek **Kraków, ul. św. Marka 25 (róg ul. Szpitalnej).** 348

ROZPRYSKIWACZE

do bielenia i dezynfekcyi, 150

BECZKOWOZY kloaczne, RZĘDOWE ROZDZIELACZE GNOJÓWKI

poleca do natychmiastowej dostawy

Syndykat Rolniczy w Krakowie.

Koniczynę czerwoną, tymotę, łubin niebieski i inne nasiona kupuje

płaci najwyższe ceny

próbki wraz z cenami nadsyłać do firmy

JAN BODUCH, ZYWIEC RYNEK L. 22.

Poleca do natychmiastowej wysyłki nawozy sztuczne, wapno budowlane i do bielenia, cement, dachówkę asbestową, ashit.

Wszystko tylko w ładunkach całowagonowych. 205

GALICYJSKI AKCYJNY

BANK KUPIECKI

Lwów, Halicka 19 (dom własny)

przyjmuje wkładki oszczędności z oprocentowaniem

4¼% od sta

i wkładki na rachunek bieżący z oprocentowaniem

3¾%.

Bank wypłaca z wkładek oszczędności 2.000 kor. tygodniowo, zaś z rachunku bieżącego 20.000 kor. dziennie **bez wypowiedzenia.**

Podatek rentowy wraz z dodatkiem wojennym opłaca Bank z własnych funduszów. 54

KOWADŁA

kuźnie polowe, pilniki, klucze francuskie, papier szmirglowy, żelazo sztabowe, blacha różnej grubości, stal na lemiesze 151

poleca do natychmiastowej dostawy

SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE.

POLSKA KRAJOWA KLASOWA · RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA · POLSKA KRAJOWA KLASOWA

LOTERYA R. G. O.

5-ta Loterya klasowa Rady głównej opiekuńczej na I. półrocze 1919 r.

50 000 losów. 25.000 wygranych i 51 premij.

Suma wygranych: 8 milionów 211 tysięcy marek polskich.

Wielka wygrana: 750 tysięcy marek polskich.

Cena ćwiartki losu w każdej klasie 20 koron.

Ciągnienie I. klasy **dnia 13 i 14 lutego 1919 r.**

Na każdej ćwiartce pieczęć z Orłem polskim i napisem Rada główna opiekuńcza w Warszawie, ul. Kredytowa 4.

Generalne zastępstwo na Galicyę i Śląsk: 288

Witold Wilkoszewski.

Udziela kolektur. Zgłoszenia dla niego przyjmuje kancelarya adw. Dra Wilkoszewskiego, Kraków, ul. św. Anny L. 9.

Losy sprzedają w Krakowie: A. Barański, Mały Rynek. — Bracia Safier, Plac Dominikański. — Grand Hotel, Cukiernia. — Kasa teatru miejskiego. — Kawiarnia Bizanca. — J. Rudnicki, Linia A-B. — Hotel Saski, Restauracya. — J. Tomaszewski, dworzec osob.

Piękny domek z ogrodem 284

w Krakowie będzie opróżniony w razie sprzedaży.

Cena 90.000 koron.

Biuro informacyjne:

Hieronim Weiss i Ska

w Krakowie, Smoleńsk 16, tel. 2453

PIANINO

OKAZYJNIE DO SPRZEDANIA

Skład fortepianów Heleny Smolarskiej

Wolska 7. tel. 1005. 303

Osoba młoda

inteligentna z dobremi poleceniami, znająca się na wszystkich gałęz. gosp. poszukuje zajęcia gospodyni w większem gospodarstwie, także na plebanii. Zgłoszenia w Administracyi „Głosu Narodu" pod „Posada". 306

STAROŻYTNY KOMINEK marmurowy

artystycznie wykonany (wysokość 2 m.) do sprzedania. Kraków-Dębniki ul. Tyniecka 55. 246

KANTOR WYMIANY

Józefa Tomaszewskiego

(telefon 3325) 355

Kraków-Dworzec osobowy obok restauracyi I. klasy i księgarni

przeprowadza wymianę wszystkich walut

po najlepszym kursie.

Przyjmuje subskrypcyę na pożyczkę polską.

KURSA MATURYCZNE I UZUPEŁNIAJĄCE

„NAUKA"

Kraków, Bonerowska 10, parter

pod fachowem kierownictwem profesorów przygotowują do matury i egzaminów wstępnych w lekcyach **zbiorowych i indywidualnych.**

Kurs pisemny umożliwia przygotowanie bez zmiany stałego miejsca pobytu, bez zaniedbywania godzin urzędowych.

Kursa wypożyczają i dostarczają książek i skrótów.

Prospekty na żądanie.

Zgłoszenia pisemne i ustne przyjmuje **kancelarya kursów „NAUKA" Kraków, Bonerowska 10,** w godzinach urzędowych od 11—12 i od 4—6. 96

PRAKTYKANTA zamiejscowego

z ukończoną 3 gimn. od 14 do 15 lat przyjmie Handel Delikatesów oraz pokoi do śniadań pod Firmą Teofil Nikiel, Kraków Zwierzyniecka 32. 346

POSZUKUJĘ

dzierżawy mniejszego pensyonatu w Zakopanem

Zgłoszenia do Administracyi „Głosu Narodu" pod „Pensyonat". 342

Do sprzedania

sanki glk. karetka, oraz **wóz platonowy** bardzo tanio. Wiadomość St. Jędrzejczyk ul. Krowodrza 10. Kraków. 341

POKOJU umeblowanego

w. kuchnią lub utrzymaniem poszukuję. Zgłoszenia w Administracyi **„Głosu Narodu" pod** „Inżynier". 325

Trzy rasowe krowy

mleczne, zaraz do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Kawiory 7, obok toru wyścigowego. 278

WILLA

W KRYNICY

o 28 pokojach w raz z parcelą budowlaną do sprzedania. Zgłoszenia pod Willa 535 do Administracyi. 328

AGRONOM KAWALER

w sile wieku z dobrej rodziny z wyższem wykształceniem fachowem, z kilkuletnią praktyką rolną i lasową, doskonały i zamiłowany myśliwy hodowca, poszukuje odpowiedniej posady w większym majątku. Zgłoszenia pod „S. L. 32". do Administracyi „Głosu Narodu". 334

Do sprzedania

płaszcz oficerski 13 pp. bluza granatowa, materya na 2 ubrania męskie, kostyum dąmski i kamasze Nr. 40. Wiadomość **Krassuska,** ul. Jagiellońska 9. 275

ZDOLNA ekspedyentka

z 3-ch letnią praktyką sklepową poszukuje odpowiedniej posady. Wiadomość w Administracyi **pod** G. N. 333

Sprzedam dynamomaszynę

i motor benzynowy o sile 4 HP. w bardzo dobrym stanie. — Adres: Rawera Sandomierz. 309

Zajmie się

troskliwie dziećmi bez matki w lepszym domu poza Krakowem, osoba poważniejsza z dobrej rodziny. Zgłoszenia pod „Opiekunka" do Adm. „Głosu narodu". 310

OBIADY

z doborowej kuchni obfite wydaje się na miasto. **Wiadomość Karmelicka 50. I p.** na lewo między 1—4 pop. 350

ZDOLNE BIELIŹNIARKI

umiejące szyć wykwitną bieliznę znajdą zaraz stałe umieszczenie za dobrem wynagrodzeniem w „Związku Pracy Polskich kobiet Kraków, Bracka 8. 351

Poszukuje się

2 do 3 pokoi

porządnie umeblowanych z wanną i elektrycznością, **kuchnią** lub bez, zaraz lub od 1 lutego. Oferty do Biura Hopcasa i Salamonowej pod: Hr. O." 307

Poszukuję bony

do niemowlęcia tylko z dobremi poleceniami. Zgłoszenia przyjmuje w Grand **Hotelu** między godz. 11—1. Stefanowa Badeniowa. 2?

MŁODA WDOWA

katoliczka poszukuje posady samoistnej do zarządu domu, prowadzenia interesu. Bliższe wiadomości przy umowie. Zgłoszenia do „Głosu Narodu pod „Interes". 347

SPRZEDAM

odległości ½ godziny końmi od Krakowa obejmujące 4½ morga pola, dom mieszkalny, stajnie stodołę, wozownię, inwentarz żywy i martwy. Pośrednictwo niewykluczone. Zgłoszenia pisemne pod „R. S." do biura dzienników i ogłoszeń, Maryan Hupczyc, Kraków, Jagiellońska 7. 220

Kupię kamienicę

urządzoną z komfortem, możliwie w Śródmieściu lub **zamiana na parcelę** z ogrodem z ewentualną dopłatą. Łaskawe zgłoszenia pod W. WOLNY, ul. T. Kościuszki 27. 174

KUPIĘ FOLWARK

200 do 500 morgow także w Galicyi wschodniej i w Królestwie, oferty proszę podać — Skowierzyn, dwor poczta Zbydniow. 164

MŁODA KOBIETA

posiadająca dyplom inżyniera po ukończeniu Kijowskiego Handlowego Instytutu oraz znająca gruntownie języki francuski, niemiecki i rosyjski i teoretycznie angielski, poszukuje stałego lub czasowego zajęcia w Krakowie lub na wyjazd. Wymagania skromne. Wiadomość w biurze dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca Kraków Jagiellońska 7. 161.

Dwa piece żelazne

„Dauerbrand" większe, w bardzo dobrym stanie do sprzedania.

Wiadomość: ul. Królowej Jadwigi 76 (Zwierzyniec) od 2—4 po południu. 291

Nakładem Wydawnictwa „Głosu Narodu" Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością. — Redaktor odpowiedzialny i naczelny Roman Woyczyński. — Drukarnia „Głosu Narodu" w Krakowie pod zarządem R. Ferka.